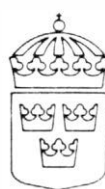

Motion till riksdagen

1989/90:Sk1

av Bo Lundgren m.fl. (m)

med anledning av prop. 1989/90:3 om
ändringar i betalningssäkringslagen

Mot.
1989/90
Sk1-3

Moderata samlingspartiet har under en följd av år krävt förändringar i betalningssäkringslagen i syfte att stärka rättssäkerheten. Vi har dessutom ställt krav på att en skadeståndsregel måste införas.

De förändringar som föreslås i denna proposition tillgodoser till en del de krav på tidigare framställt. På en del punkter vill vi emellertid gå betydligt längre.

Enligt den översyn av betalningssäkringslagen som företagits framgår att nio av tio beslut om betalningssäkring meddelas utan att gäldenären haft möjlighet att yttra sig. I en mycket stor andel av de undersökta betalningssäkringsärendena har det allmänna tagit för mycket egendom i anspråk. Det är därför uppenbart att rättssäkerheten måste förbättras för den enskilde.

Riskrekvisitet

Betalningssäkringslagen har utformats med ledning av bestämmelserna om kvarstad i rättegångsbalken. Utgångspunkten bör därför vara att riskrekvisitet utformas liktydigt i båda lagarna.

Med beaktande av att så stor del av besluten meddelas utan hörande av gäldenären och då en stor del av besluten innebär för höga betalningsanspråk bör en skärpning av riskrekvisitet företas.

I enlighet med vissa remissinstanser föreslår vi därför att i likhet med vad som gäller för kvarstad skall förutsättning för betalningssäkringsbeslut föreligga om det skäligen kan befaras att gäldenären inte kommer att betala fordringen. I utländska rättsordningar, bl.a. i övriga nordiska länder, utgör bland annat sabotagerekvisit grund för att säkerställa skattefordringar.

Med en sådan utformning av lagen tvingas domstolarna mer än vad som är fallet för närvarande att i sina domskäl redogöra för sin bedömning.

Muntlig förhandling

Vi ställer oss bakom förslaget att muntlig förhandling skall hållas om gäldenären begär det. Vi kan däremot inte acceptera att domstolen skall kunna vägra muntlig förhandling. Med beaktande av att ett beslut om betalningssäkring innebär ett kraftigt ingrepp i gäldenärens förfoganderätt över sin egendom är det synnerligen viktigt att gäldenären ges tillfälle att personligen komma till tals med domstolen.

Det är bra att lagen kompletteras med krav om att det allmänna måste väcka talan beträffande den betalningssäkrade fordringen inom sex månader från beslutet. Tidsfristen är visserligen betydligt längre än vad som är fallet beträffande kvarstad men med hänsyn till den omfattande utredning som ofta följer med skattemål anser vi att tidsfristen är väl avvägd. Förlängning av denna tidsfrist skall emellertid endast kunna ske om gäldenären förhalar utredningen. Utredningsmaterialets omfattning kan enligt vår uppfattning inte ligga till grund för en förlängning av tidsfristen.

Med beaktande av de negativa effekter som en betalningssäkring utgör för gäldenären räcker det enligt vår uppfattning inte med en tidsfrist avseende väckning av det aktuella målet. Handläggningen av ett sådant mål i länsrätten måste prioriteras. Det bör provas inom ett år från beslutet om betalningssäkring. Förlängning av denna tidsfrist bör endast ske om den skattskyldige har förhalat målets handläggning.

Det allmännas företrädare

Vi har i annat sammanhang krävt att riksdagens beslut år 1986 om att inordna ombuden för det allmänna i länskattemyndigheten bör rivas upp. I konsekvens härmed föreslår vi att ett gentemot länskattemyndigheten fristående allmänt ombud för det allmännas talan vad beträffar talan i mål om betalningssäkring.

Verkan av betalningssäkring

Betalningssäkringslagen har längre gående rättsverkningar än kvarstad vad avser förmånsrätt vid konkurs. I den mån statens fordran inte är fastställd vid konkurstillfället bör betalningssäkringen inte medföra förmånsrätt.

Ersättningen för skada

Det är självklart att enskild skall ersättas för all skada som han lidit på grund av ett felaktigt beslut om betalningssäkring. Vi godtar således inte propositionens förslag att endast ren förmögenhetsskada skall ersättas. Vidare bör skadeståndsansvaret vara strikt som vid kvarstad. Det måste emellertid vara lika självklart att den skadelidande måste ersättas för sina kostnader för biträde i mål som berör skadestånd. Vi föreslår därför att sista punkten i 21 § utgår.

Det torde ankomma på vederbörande utskott att utarbeta erforderlig författningstext.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att riskrekvisitet utformas i enlighet med vad som anförts i motionen,
2. att riksdagen beslutar att muntlig förhandling vid handläggning av frågor om betalningssäkring i länsrätt och kammarrätt alltid skall hållas om gäldenären begär det,
3. att riksdagen beslutar att förlängning av tidsfristen att väcka talan

beträffande den betalningssäkrade fordringen utformas i enlighet med vad som anförts i motionen,

Mot. 1989/90
Sk1

4. att riksdagen beslutar att en tidsfrist införs beträffande handläggningen av sådana skattemål som varit föremål för betalningssäkring i enlighet med vad som anförts i motionen.,

5. att riksdagen beslutar att det allmännas talan i mål om betalningssäkring skall föras av ett gentemot länsskattemyndigheten fristående allmänt ombud,

6. att riksdagen beslutar att betalningssäkrad fordran inte bör omfattas av förmånsrätt om fordringen inte är fastställd vid konkurstillfället,

7. att riksdagen beslutar att ersättning för uppkommen skada i samband med beslut om betalningssäkring utformas i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 18 oktober 1989

Bo Lundgren (m)

Hugo Hegeland (m)

Knut Wachtmeister (m)

Ingegerd Troedsson (m)

Karl-Gösta Svensson (m)

Ewy Möller (m)

Margit Gennser (m)